ДЕТСКА ГРАДИНА № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“, СО РАЙОН „ТРИАДИЦА”
гр. София 1404, ул. „Метличина поляна“ № 10, тел.: 02/ 859 1115
e-mail: cdg_40@abv.bg; www.dg40-angushev.com
==========

УТВЪРЖДАВАМ: П
ДИРЕКТОР НА ДГ № 40
„ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“
ВЕСЕЛИНА ГЕОРГИЕВА
Със Заповед № РД 15-8-7/21.09.2026 г.
В сила от 21.09.2026 г.

СЪГЛАСУВАЛ: П ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ:
АНТОН НИКОВ

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 40
„ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“

Програмната система в детската градина е цялостна стратегическа концепция за обучението, възпитанието и социализацията на децата, която е задължителна част от стратегията за развитие на всяка детска градина според Закона за предучилищното и училищно образование.

Концепция и цели: Програмната система определя основните принципи, визията и мисията на детската градина за пълноценното развитие на детето.

Програмната система на Детска градина № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“, София е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Тя е част от Стратегията за развитие на учебното заведение, насочена към реализиране на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и определя принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в детската градина. Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина, която се приема с решение на педагогическия съвет.

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Предучилищното образование създава условия за: 1. цялостно развитие на детската личност; 2. придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Компетентностите са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по следните образователни направления:

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика 6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

- Равен достъп до качествено образование на всички деца. Правата на детето.
- Качество на образователната услуга и продукт.
- Интегриране – естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс – работа в екип.
- Измеримост/стандартизация.
- Екологосъобразна социализация.
- Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователно пространство в ДГ като основа за бъдещото продължаващо обучение и

индивидуален прогрес – универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

- Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете – учител – родител – общност. Среда, предпоставяща критическо мислене и креативност на детската личност.
- Личностно ориентиран процес – детето активен субект – съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала й и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализиращият се свят, учителят – ментор.
- Интегриране на предучилищната и начална училищна степен – преход от една образователна степен в друга със съдействието на квалифицирани педагози като значим компонент от организираната развиваща се среда в детската градина, а в последствие – адаптивност от ситуация към предметната система.
- Дигитална компетентност – ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентиране. Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога. Развиваща – удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност. Модели за работа с родителска общност.

Педагогически подходи: Включва дейностен, ситуационен, холистичен, комплексен и синергетичен подход за интелектуално, емоционално и физическо благополучие.

1. **Подходи на педагогическо взаимодействие**

Личностно-хуманен - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него - оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Индивидуален - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

Дейностен - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

Ситуационен - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

Холистичен - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

Комплексен - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

Синергетичен - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Форми на взаимодействие: Съдържа задължителни педагогически ситуации, както и допълнителни форми като игри, празници, разходки и творчески занимания.

2. Форми на педагогическо взаимодействие:

Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетеции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование.

Образователни направления: Обхваща основните ядра по Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструиране и технологии и Физическа култура.

● **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

● **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.

● **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.

● **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

● **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.

• **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

• **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

• Игри -Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.

• Утринна гимнастика

• Творчески занимания по интереси

• Празници и концерти - в групата и общо-градински /по сгради/.

• Спортни празници • Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, библиотека, музеи и др.

• Разходки и екскурзии сред природата и други.

Организация и разпределение: Включва дневен режим, седмично разпределение и тематични разпределения по възрастови групи.

Разпределение на формите на педагогическо въздействие:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. В Детска градина № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“, София групите са с целодневна организация. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на до 12 последователни астрономически часа на ден. Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина. В целодневна организация в учебно време се редуват основна и допълнителни, а в неучебно време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

• условия и време за игра и почивка;

• условия и време за закуска;

• дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение. Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

- **За Първа възрастова група (3-годишни) - общ седмичен брой - 11;**

- Български език и литература - 1
- Математика - 1
- Околен свят - 1
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструиране и технологии - 1
- Физическа култура - 3

- **За Втора възрастова група (4-годишни) - общ седмичен брой - 13;**

- Български език и литература - 2
- Математика - 1
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструиране и технологии - 1
- Физическа култура - 3

- **За Трета възрастова група (5-годишни) - общ седмичен брой - 15;**

- Български език и литература - 2
- Математика - 2
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструиране и технологии - 2
- Физическа култура - 3

- **За Четвърта възрастова група (6-годишни) - общ седмичен брой - 17.**

- Български език и литература - 3
- Математика - 3
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструиране и технологии - 2
- Физическа култура - 3

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15-20 минути /за първа и втора възрастова група/ и от 20 до 30 минути – за трета и за четвърта възрастова група. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни

компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение се разработва като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда. Тематичното разпределение за всички възрастови групи в Детска градина № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“, София е поместено в приложения в края на Програмната система.

Проследяване на резултатите: Съдържа механизми и чек-листове за отчитане на постиженията (входно и изходно ниво) за всяко дете.

- **Проследяване на резултатите от предучилищното образование**
- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- След изпълнение на дейностите по ал. 1 учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.
- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.
- Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на ДГ. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителите на четвърта възрастова група установява готовността на децата, които ще постъпят в първи клас през следващата учебна година за училище.
- Родителите, които желаят децата им да постъпят в първи клас от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето, уведомяват за това директора на детската градина най-късно до един месец преди края на учебното време.
- Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

- Детска градина № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“, София издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от групите за задължително предучилищно образование.
  - Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати по чл.28, ал.1 от Наредба №5 за предучилищното образование.
  - В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Методи за проследяване на постиженията на децата:

1. Наблюдение

Основният метод за проследяване постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти и среда, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група, в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения. Детската градина е „сцената", на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност, отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от характера си. Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки в следващия възрастов период. Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение; помощ от учителя, която може да доведе до повисоки резултати. Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението.

2. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

- Задачи със свободен отвор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластични фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието на детето.

4. Социометрични методи

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители. Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групата с помощта на социограма или социоматрица. При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

Форми за проследяване на постиженията

Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на предучилищното образование. Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги “видими” и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно понататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя. За разлика от методите за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето като процес.

5. Сътрудничество и взаимодействие между участниците в предучилищното образование

5.1. Механизъм за взаимодействие между участниците в образователния процес: Сътрудничеството и взаимодействието между директорът, учителите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на поставените цели, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация на децата за участие в педагогическото взаимодействие.

- Планове за работа с родителите - тренинги, дискусии, практикуми
- Ден на отворени врати
- Празници, развлечения, концерти

5.2. Формите на сътрудничество

- индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- родителски срещи;
- присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование.

Използване на посредник при решаване на конфликти в училище (в ролята на медиатор е педагогическият съветник или психологът).

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА № 40 „ПРОФ. Д-Р Г. АНГУШЕВ“ Е ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ – ПРОТОКОЛ № 1/18.09.2026 Г.